

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๗ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๗

มีสติแล้วจิตตั้งได้

วัดบ้านชีว ที่นั่นสังกัดดีเราไปดู เหมาะสมมากทีเดียว เป็นแต่เพียงว่าได้เดือนเอาไว้ การก่อสร้างเป็นข้าศึกกับการภาวนาอย่างมากนะ พระพุทธเจ้าไม่สนใจกับการก่อสร้างวัดดูนะ ทรงสั่งสอนเน้นหนักตั้งแต่เรื่องจิตตภาวนาทั้งนั้น ที่นี้เหมาะสมแล้ว ที่พักที่อยู่ก็พอเหมาะพอดี อย่าไปหาสร้างมากเกินไปนะ แล้วก็ดูทั้งจันท์ด้วย พระลูกศิษย์หลวงตาบัว อยู่แถวจันท์นี่นักก่อสร้างนะ ใส่เสียเปรี้ยงเลย มันยุ่งแต่เรื่องก่อสร้าง หัวใจไม่ดูนะ สุดท้ายเอาลงตรงนั้น จึงกำชับเอาไว้ ไปแล้วไปหายุ่งแต่เรื่องอันนั้น มันเข้าภายในจิตไม่ได้ พอโผล่เข้าไปนี่ท่อไฟที่ร้อน ๆ ของกิเลสพุ่งออกมาใส่นี้หายไปเลย แล้วไปลูบคลำนั้นดี ๆ ตรงสำคัญมันต้ออก มันไม่ให้เข้า เข้าใจไหมล่ะ เพราะฉะนั้นจึงชอบเป็นนักก่อสร้างพระเรา เรารู้ทันทีนะ เพราะมันเคยพัดกับกิเลสมาแล้วนี่ ไปทำสิ่งนั้นทำสิ่งนี้แก้รำคาญ เพราะเข้าไป ตรงนี้ถูกมันตีเอา ๆ เลยชอบก่อสร้างพระเราละ

สำหรับฆราวาสกับพระมันคนละอย่าง มันต่างกัน พระนี่มุ่งหน้ามุ่งตาในหน้าที่การงานเพื่ออรรถเพื่อธรรม เพื่อมรรคผลนิพพานล้วน ๆ ครั้นไปแล้วเกล็ดไปอย่างนั้นมันดูไม่ได้ ก็พูดแล้วมิใช่หรือที่ว่าตั้งสติ พอลงใจทุกอย่างแล้วจิตของเราที่เจริญแล้วเสื่อม ๆ เป็นเวลาปีหนึ่งกับ ๕ เดือน แหมเหมือนตกรกทั้งเป็น คือมันทุกข์เอาแสนสาหัส แต่ทุกข์อยู่ภายในไม่มีใครรู้ มันสุขอยู่นี่ จิตเสื่อมไป ยังเหลือแต่ฟันแต่ไฟเผา แล้วก็อยากได้จิตนั้น กลับคืนมา ๆ ความอยากความหิวโหย อยากก็มีแต่อยาก มีแต่ความทุกข์ จิตเสื่อมมันเหมือนไฟไหม้กองแกลบสุขอยู่

คือแต่ก่อนที่เรายังไม่เคยรู้เคยเห็นเคยเป็นมันก็ธรรมดา ๆ นะ แต่เวลาไปรู้ไปเห็นนี้ แล้วมันก็เหมือนคนที่ไม่สะอาดแสวงหารายได้มาจนเป็นชั้นเศรษฐี แล้วไปถูกล่มจมเสียด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง แม้เงินจะติดอยู่ในบ้านหรือธนาคารเป็นแสน ๆ ก็ตามไม่ได้มีความหมายนะ มันไปอยู่ที่ล่มจมหมด จิตใจไปอยู่ที่ล่มจมเสียดายนั้น เป็นความทุกข์มากที่สุด ตาสีตาสาอยู่ตามท้องนาเขาไม่เคยมีเงินมีทอง เขาไม่ได้เป็นทุกข์เหมือนเศรษฐีล่มจม เข้าใจไหมล่ะ นี่เราเทียบแล้ว เราในชั้นจิตเป็นสมาธิ โอโห แน่นปึ้งเลยนะ มันแน่นเหมือนหิน เราก็ไม่เคยปฏิบัติ ไม่เคยรักษาจึงไม่รู้จักรักษา มันเสื่อมได้ตรงนี้ เราไม่รู้จักรักษา

พื้นชั้นมาไม่มีทางขึ้น ขึ้นแล้วตกๆ เป็นเวลาปีกับ ๕ เดือน โห ร้อนมากทุกซั่มมาก เช็ด จนกระทั่งเป็นตัวประกันกันเลยว่า พอจิตพื้นชั้นมาที่นี่ เอา เสื่อมไม่ได้ ถ้าเสื่อมเรา ต้องตาย เราจะทนทุกข์ทรมานรับเสวยกรรมจากจิตเสื่อมเหมือนแต่ก่อนไม่ได้แล้ว คือมัน เช็ดขนาดนั้น พอได้ทีแล้วมัดกันเลยเถยวะ ถ้าเรายังมีชีวิตอยู่จิตเราจะเสื่อมไปไม่ได้ คือ สติที่หนูจะไม่ให้จิตเสื่อมนี้อยู่กับตัวเอง ถ้าจิตเสื่อมคราวนี้เราต้องตาย มันจะตายแบบ ไหนก็ไม่รู้มันมันเป็นได้ ดังพระโคธิกะ นั้นท่านบอกไว้ในตำราว่าจิตเสื่อมถึง ๖ หน ฌาน เสื่อม ฌานก็คือสมาธินั้นละ ฌาน ความเพ่ง สมาธิจดจ่ออยู่ในจุดเดียว เสื่อมไป ๖ หน เป็น หนที่ ๗ เลยฆ่าตัวเอง เอามัดมาเชื่อนคอตัวเอง จิตเสื่อมครั้งที่ ๖ คือท่านทนทุกข์ทรมาน ไม่ไหว เราคิดเรื่องของท่านกับเรื่องของเรามันเข้ากันได้เลย นี่ถ้าหากว่าจิตของเราได้เสื่อม คราวนี้เราต้องตาย มันจะตายแบบไหนก็ไม่รู้ คือเหมือนว่าจะทนแบกกongทุกข์นี้อีกไม่ได้ แล้ว เป็นอย่างนั้น

พระโคธิกะท่านก็เลยตาย ท่านบรรลुरुธรรมในขณะนั้นนะ เอามัดเชือดคอ เลือดสาด ออกมานี้ท่านพิจารณา เลยบรรลुरुธรรมในขณะนั้น เอามัดเชือดคอลงไปแล้วได้ปลง อนิจจัง ทุกข์ อนตตา ในเลือดของตน เลยบรรลुरुธรรมได้ถึงขั้นอรหัตต์ในเวลานั้น ไม่มีใครทราบได้ เลย แล้วก็นิพพานในเวลานั้น บรรลुरुหัตต์ในเวลานั้นแล้วนิพพาน พญามารมาคู้ยเซียซุด คั้นหาจิตวิญญาณของพระโคธิกะ เอาเสี้ยนพาดินนี้มีดไปหมด ท่านว่าในตำรา มีแต่ฤทธิ ของพญามารคู้ยเซียหาจิตวิญญาณของพระโคธิกะ พระพุทธเจ้าทรงเล็งญาณดูแล้วมาขู่ พญามาร พญามาร เธอจะมาคู้ยเซียหาอะไร หาจิตวิญญาณของพระโคธิกะลูกของเรา ตถาคตซึ่งนิพพานไปแล้ว

ถ้าเป็นภาษาของหลวงตาบัวจะว่า ให้เธอเอาโคตรเธอมาคั้นก็มาเถอะจะไม่เจอเลย แต่ภาษาพระพุทธเจ้าเป็นยังไงไม่รู้ ถ้าภาษาของหลวงตาบัวจะเป็นอย่างนั้น ให้ไปเอาทั้ง โคตรมาคั้นก็ไม่เจอ คือท่านนิพพานแล้ว พญามารยังคู้ยเซียหาจิตวิญญาณดวงนี้ ฟังซินะ มันเป็นอยู่ที่ไหน จิตดวงไหน จิตวิญญาณดวงไหนที่อยู่ใต้อำนาจของกิเลส พญามารครอบ ไว้หมด แต่จิตของพระโคธิกะพุ่งเลยไป เรื่องราวเป็นอย่างนั้น เธออย่าไปคู้ยเซียซุดคั้นหา เลยให้เสียเวลาเวลา พระโคธิกะลูกเรตถาคตนิพพานไปแล้ว คู้ยเซียซุดคั้นเท่าไรก็ไม่เจอ เราจึงอยากได้ภาษาทับเข้าไปอีกทีหนึ่ง ให้เธอไปเอาโคตรเธอมาคู้ยเซียก็เถอะ ถ้าเป็น ภาษาของหลวงตาบัวมันจะมีตลกอยู่ในนั้นแหละ มีน้ำหนักอยู่ในนั้น

นี่เราพูดถึงเรื่องจิตเสื่อม พระโคธิกะกับเราเข้ากันได้เลย เพราะฉะนั้นจึงประกันตัว ถ้าหากว่าจิตของเราเสื่อมคราวนี้เราต้องตายโดยถ่ายเดียว ที่เราจะทนทุกข์ทรมานแบกกong

กองทุกข์เกิดจากจิตเสื่อมนี้ต่อไปอีกไม่ได้แล้ว เพราะแบกมาถึงปี ๕ เดือน ๒ มันทดสอบกันขนาดนั้นนะ มันทุกข์จริงๆ เหมือนเรามีเงินเป็นกี่ยี่สิบๆ แต่มาถูกล่มจมเสียด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง แม้เงินจะติดอยู่ในบ้านในเรือนหรือธนาคารเป็นแสนๆ ก็ไม่มีความหมาย ใจมันไปอยู่กับเงินจำนวนที่ล่มจมไปแล้วนั้น เป็นทุกข์เพราะอันนั้น จิตที่เสื่อมนี้ก็เหมือนกัน มันไปเห็นตั้งแต่ที่เสื่อมลงไป

คนธรรมดาสามัญที่เขาไม่เคยภาวนา ก็เทียบกับตาสีตาสา ไม่เคยมีเงินล้านเงินแสนอะไร เขาก็เป็นสุขยิ่งกว่าเศรษฐีที่ล่มจมด้วยเหตุอันนั้น อันนี้ก็เหมือนกันเรามีธรรมในใจเทียบกับเศรษฐีก็ได้ในขณะนั้น แต่ล่มจมลงไปเสียเพราะจิตเสื่อม สู้คนเขาไม่ภาวนาก็ไม่ได้ เขายังอยู่สบายๆ เราทุกข์มากที่สุด เข้ากันได้เปรียบเลย เพราะฉะนั้นจิตเรานี้จะเสื่อมต่อไปอีกไม่ได้ ถ้าเสื่อมเราต้องตาย มันจะตายแบบไหนไม่ทราบ แต่เราเชื่อ เราเอาหย่อนๆ ไว้ก่อนว่า ค่อนข้างเชื่อนิสัยอันนี้ คือมันเด็ดจริงๆ ว่าอย่างไรเป็นอย่างนั้น เมื่อไม่มีทางปลงมันจะปลงลงอย่างพระโคธิกะก็ได้นะ เพราะมันทุกข์ขนาดนั้น

จิตเสื่อมอยู่ปีหนึ่งกับ ๕ เดือน โถ ทนทุกข์ทรมาน พยายามบั้นขึ้นไป พอขึ้นไปถึงจุดนั้นอยู่ได้สองคืนสามคืนแล้วเสื่อมลงต่อหน้าต่อตา ทำยังไงห้ามยังไงไม่อยู่ ลงปึ้ง ก็ยังเหลือแต่อีตาบัวไม่มีค่าอะไรเลย แล้วก็ใสเข้ามาอีกเอาอีก กว่าจะไปถึงที่นั่น ๑๔-๑๕ วันแทบเป็นแทบตาย ครั้นไปอยู่ได้สองสามวันปึ้งลงมาอีก มันเป็นอย่างนี้มาตลอดมันเป็นเพราะเหตุไร บทเวลาจะลงไม่ฟังเสียงเราเลย เหมือนกลิ้งครกลงจากภูเขาตุ้มเลย อะไรมาต้านทานไม่อยู่ อันนี้ความเสื่อมก็แบบนั้น ปึ้งๆ จึงได้พิจารณาย้อนหน้าย้อนหลัง คงจะเป็นเพราะจิตของเราขาดค่าบริการนี้มั่ง เราจ่อเอาแต่จิต แล้วก็จ่อเข้า ว่าตัวสงบตั้งใจเต็มเหนียว มันขึ้นไปแล้วมันยังเสื่อมต่อหน้าต่อตา มันเป็นอย่างนี้ นี่ละที่วาระวังเป้งพิดกันเลย

คงจะขาดค่าบริการ เพราะเราตั้งหน้าตั้งตาทำงานเพื่อมรรคผลนิพพานโดยตรง ไม่มีหน้าที่การงานอะไรเลย แต่ยังเป็นไปไม่ได้ ทำให้จิตเสื่อมข้ามหัวเราไปต่อหน้าต่อตา อยู่ตลอดมาเป็นปีกับ ๕ เดือน มันจะเป็นเพราะเหตุใด พิจารณา จึงมาตั้งแง่สงสัยเอาจุดที่ว่าเราไม่บริการมั่ง ตั้งสติจ่อกับความรู้อะไรๆ จ่ออยู่ไม่หยุดไม่ถอย มันไม่มีค่าบริการอาจเปลวไปได้ มันก็เป็นไปในตัว ความเสียก็ในนั้นแหละ เจริญแล้วเสื่อมๆ ทีนี้เลยมาพิจารณามาลงจุดที่ว่า เอ้า ต่อไปนี้เราจะมีค่าบริการติดกับจิต แล้วสติติดกับค่าบริการ ตีเข้าเป็นสองชั้นเข้าไปคราวนี้ จะไม่ยอมให้จิตเปลวเลยจากค่าบริการมั่ง สติจะติดแน่น เอ้า มันจะเป็นยังไงให้รู้กันตรงนี้ ตรงนี้เป็นข้อพิสูจน์อีกทีหนึ่ง เอาละลงใจ

พอลงใจแล้วก็เหมือนนักมวยจะต่อยกัน พอระฆังเปังกก็พัดกันเลย อันนี้ก็เอาละนะ พอระฆังเป็งคือว่าตัดสินใจเต็มที่แล้ว เหมือนระฆังดั่งเป็งแล้วพัดกันเลย ไม่ยอมให้เปลอเลย เห็นได้ชัดมากมันเป็นอยู่ในหัวของเรา ตั้งแต่บัดนั้นไม่ยอมให้เปลอเลยจริงๆ ทั้งวันเปลอไปไม่ได้ เหมือนนักมวยเข่าวงในกัน มันจึงทุกข์มาก เราจึงได้เห็นอำนาจของกิเลสในเวลาพัดกันเต็มเหนี่ยว ต่างคนต่างสละตายด้วยกัน เอ้าทีนี้ไม่ยอมให้เปลอ เป็นอย่างไรก็ตาม เช่นนักมวยต่อยกัน มันจะล้มลุกคลุกคลานก็ตามแต่จิตนี้จะไม่ยอมให้เปลอสติ มันจะเป็นแบบไหนก็ตามจะไม่ยอมให้เปลอ ทุกข์ขนาดไหนหัวอกจะแตก คือสังขาร อวิชชาปุจฉยา สุขขารา อวิชชาหุนสังขารมาให้คิด คิดในช่องเดียวกัน ช่องที่เราบริการรรมพุทโธ

เพราะความคิดถ้าคิดทางใดก็ทำหน้าที่อันเดียว ถ้าคิดพุทโธ เรื่องความคิดของกิเลสก็เกิดไม่ได้ เราก็เอาพุทโธปิดช่องเลยเทียว แล้วสติติดแนบเข้าไปอีกไม่ยอมให้เปลอ เป็นยังไงเป็นกัน ตั้งแต่ระฆังดั่งเป็งไม่ยอมให้เปลอเลย ทำอะไรไม่ให้เปลอเลยจริงๆ เอาขนาดนั้นทุกข์มากไหม พิจารณาซิ ทีนี้ตัวสังขารจึงได้เห็นฤทธิ์ของมันคราวนี้ ตัวสังขารที่มันดันจะปรุงขึ้นมาเป็นเรื่องสมุทัยพาเราให้เสื่อมมันละ เอากันตอนนี้ไม่ให้เปลอเลย มันก็ดันขึ้นมาๆ เหมือนหัวอกจะแตกนะ วันแรกนี้แหม่ทุกข์มากเหมือนหัวอกจะแตก สังขารมันดันขึ้นมามันอยากคิดอยากปรุงดันขึ้นมา อวิชชาหุนมัน ทางนี้สติกับคำบริการรรมตีเอาไว้อปิดเอาไว้ ปิดไว้ด้วยพุทโธๆ

เราชอบพุทโธมาตั้งแต่บวชแหละ ติดกันตลอด สติติดแนบ เหมือนหัวอกจะแตกนะ คือมันดันขนาดนั้น ฟังให้ดีท่านทั้งหลายเราลงจากเวทิมานพุด ไม่ผิด ความทุกข์มากแสนสาหัส ในวันนั้นแหละทุกข์มากที่สุดคือไม่ยอมให้เปลอ ทางนั้นมันก็ดันขึ้นมาสังขารสมุทัยดันขึ้นมา ปรุง ออกหากินมันชนทุกขให้เรา ที่มันออกไปนั้นละจิตของเราเสื่อมเพราะเหตุนี้เอง ทีนี้ไม่ยอมให้ออกเลย ปิดกันตลอด ทั้งวันวันนั้นเหมือนอกจะแตก ไม่มีเปลอเลย จนกระทั่งหลับกับสติ ตื่นขึ้นมาปั๊บจับปุบตลอดอีกเหมือนกันเต็มเหนี่ยวๆ พอวันหลังมานี้รู้สึกเบานิดหน่อยนะ วันแรกนี้เต็มเหนี่ยว คือสังขารสมุทัยกิเลสมันละมันดันขึ้นมา ชัดกันเต็มเหนี่ยววันนี้เต็มเหนี่ยว หัวอกจะแตกไม่ยอมให้เปลอ วันหลังมาก็รู้สึกมีเบาหนึ่ง ไม่หุนเหมือนอย่างวันแรก แต่สตินี้เปลอไปไม่ได้

วันไหนก็วันนั้นจับติดๆ ตลอดเวลา เราอยู่คนเดียวเสียด้วย เป็นโอกาสที่ดีมากที่สุด ไม่ให้มีเปลอเลย พอวันที่สามจึงค่อยเบาลงๆ เออ ได้ความ สติก็ยิ่งแน่นเข้าไปๆ การต่อสู้กับกิเลสตัวมันดันนี้เบาลง ทางนี้ก็หนักเข้าๆ จิตก็หุนเข้าๆ พุทโธไม่หยุด ไม่มีหยุดเลย พุทโธ ตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งหลับ กับสติติดแนบตลอดไม่ยอมให้คิดเลย คิดทางไหน

ไม่ให้คิด จะคิดอยู่กับพุทโธทั้งวัน ไม่ให้คิดกับอะไรทั้งนั้น คิดนี้เป็นเรื่องสังขารของสมุทัยทั้งนั้น จึงไม่ยอมให้ออกเลย ให้ออกตั้งแต่คำบริกรรม พุทโธๆ นี่ก็เป็นสังขาร แต่เป็นสังขารฝ่ายธรรม อันนั้นเป็นสังขารฝ่ายกิเลส

พอวันสองวันสามเข้าไปที่นี้ ต่อจากวันนั้นไป คือไม่ยอมให้เปลอเลยนี้ ไม่ให้เปลอเลย ติดแนบตลอด ตั้งแต่วันแรกเลย พอมันหนักเข้าเต็มที ทางธรรมะของเราหนักเข้าเต็มทีแล้ว สังขารความคิดปรุงก็เบาลงๆ พอเบาลงแล้วสังขารฝ่ายพุทโธนี้ก็แน่นเข้าไปๆ สุดท้ายจิตสงบที่นี้ ความอยากคิดอยากปรุงเหล่านั้นไม่มี ตีเข้าไปด้วยพุทโธ จิตละเอียดเข้าไปๆ ที่นี้พุทโธก็หาย พุทโธที่ปรุงอยู่นี้หมดเลย ไม่มี ปรุงอย่างไรก็ไม่ออก หมด อ้าวจะทำยังไงที่นี้ พุทโธเราติดแนบมาตลอด ที่นี้มาหมดเสียแล้วจะทำยังไง มันเป็นอยู่ในใจ แต่ไม่ยอมให้เปลอนะ

อ้าว ถ้าบริกรรมพุทโธไม่ได้มันไม่ปรากฏ คือจิตที่มันสงบแล้วมันละเอียดสุดอยู่ในนั้น ละเอียดอยู่ในนั้น อ้าว ให้สติจับอยู่กับความรู้อันนี้ ไม่ยอมให้เปลออีกเช่นเดียวกัน ทำหน้าที่แทนกัน แทนคำบริกรรม เอาความรู้ที่มันละเอียดตั้งอยู่ในนั้น แล้วเอาสติจับกับนั้น คอยดูอยู่นั้นไม่ให้เปลอ พอจิตสงบลงไปเต็มทีแล้วได้โอกาสมันก็ค่อยคลี่คลายออกมา พอคลี่คลายออกมานึกพุทโธได้ นึกพุทโธได้ก็พุทโธติดเข้าไปอีกเลยไม่ยอมปล่อย จึงรู้ว่าโอ้ จิตนี้เวลาละเอียดเข้าไปจริงๆ แล้วสังขารปรุงไม่ได้ พุทโธที่เราเคยปรุงหมดเลยโดยสิ้นเชิง เหลือแต่ความรู้ ปรุงอย่างไรก็ไม่ปรากฏ เอา อยู่กับอันนี้

มันเป็นบทเรียนให้ได้ว่าทุกอย่างนะ จากนั้นมาพอสงบได้จังหวะของมันแล้วมันก็คลี่คลายออกมา พอมันคลี่คลายออกมา พุทโธนี้ก็ได้แล้วก็เอาพุทโธติดเข้าไปเลย ที่นี้พอละเอียดเข้าไปก็ไปอยู่ที่เก่า เอาสติจับไว้ตรงนั้นอีก หลายครั้งหลายหนละเอียดเข้าไปๆ จิตก็ค่อยก้าวละที่นี้ แน่นหนามันคงสงบร่มเย็นเข้าไปเป็นลำดับลำดับๆ ทางนี้หมุนตัวด้วยสติ ไม่ยอมปล่อย จนกระทั่งมันขึ้นของมัน ละเอียดลออขึ้นไปๆ ไปถึงจุดที่มันเคยเสื่อม พอไปถึงนั้นอยู่ได้ ๓ คืบเท่านั้นเองไม่เลย สองคืบ พอ ๓ คืบๆ ที่สามแล้วหมุนตัวลง ไหลเหมือนกลิ้งครกจากภูเขา ไหลทับหัวเราไปเลย

ที่นี้พอไปถึงนี้ อ้าว เสื่อมก็เสื่อม เราเคยเป็นทุกข์เป็นร้อนกับมันมาเรื่องความเสื่อม ความเจริญ ว่าอย่างไรมันก็ไม่ฟังเสียงเรา ที่นี้ อ้าว เสื่อมไป ปล่อยเลยนะ จะเจริญก็เจริญ จะเสื่อมก็เสื่อมไป แต่พุทโธจะเปลอไปไม่ได้จะติดแนบกับนี้ เราเอาเท่านี้ นอกนั้นเราไม่เอา ความเสื่อมความเจริญไม่สนใจกับมัน ที่นี้พอถึงจุดนั้นแล้ว อ้าว อยากจะเสื่อมอ้าวเสื่อมไปแต่พุทโธไม่ถอย กลับไม่เสื่อม นั่นเห็นไหมล่ะ พอถึงนั้นแล้วก็ค่อยก้าวขึ้นไปๆ เรื่อย

มันจะเสื่อมก็ไม่เสียหาย แต่พุทธโฆพลอยไม่ได้กับสติ ถึงขั้นนั้นแล้วไม่เสื่อมกลับก้าวขึ้นไป ๆ เลยที่นี้ จากสตินี้นะ การตั้งสติ ตั้งจริงจังนะนี้ คิดดูซิไม่เปลืองทั้งวัน

จากนั้นก็ก้าวขึ้นเรื่อย ๆ จนไปถึงขั้นที่ควรจะทำพึงได้ อ้อ จิตของเราเสื่อมเพราะขาดคำบริกรรม เพราะขาดสติ ขาดเป็นวรรคเป็นตอนไปได้ มันถึงเสื่อมได้ ที่นี้สติติดแนบ คำบริกรรมติดแนบมันเสื่อมไม่ได้ มันกลับเจริญขึ้นเป็นเพราะสติดี ตั้งตลอดเลย ทางนี้ก็พุ่งขึ้นเรื่อย ที่นี้ไม่ลงนะ ละเอียดเข้าไป ๆ จนก้าวเข้าถึงนั่งหามรุ่งหามค่ำ จากนั้นก็เข้าเลย นั่งหามรุ่งหามค่ำ ฟาดตลอดรุ่ง ๆ จนกระทั่งมันลงคืนแรก มันสว่างมันจำครอบไปหมดเลย ที่นี้จึงขึ้นอุทาน อ้อ ที่นี้ไม่เสื่อม ไม่เสื่อมก็ตามไม่ได้ใช้อย่างง่าย ๆ นะ ยังไงก็ไม่ถอย ชัดกัน มันก็ก้าวเรื่อย นี่ละฐานเดิมที่ตั้งสติตั้งที่พูดให้ฟัง จนกระทั่งถึงนั่งหามรุ่งหามค่ำแล้วนี้ กระจำงละที่นี้ ไม่ได้วิตกวิจารณ์ว่าจิตจะเสื่อมละ หลักเกณฑ์ของมันแน่นหนามั่นคงเรื่อย ก้าวขึ้นเรื่อย ท่านทั้งหลายจำเอาไว้

ผู้ตั้งใจปฏิบัติภาวนาจริง ๆ ถ้ามีสติแล้วจิตตั้งได้ทั้งนั้น สงบได้ ตั้งรากฐานได้ ถ้าสติไม่มีแล้วเป็นอย่างที่ว่า เราเองได้ทำแล้วทุกสิ่งทุกอย่างได้มาพูดอย่างเต็มปากไม่สงสัย สติจึงเป็นของสำคัญ การสอนพระจึงเน้นหนักทางสติ สติเป็นสำคัญมาก จากนั้นมาก็ไม่ค่อยได้สนใจกับมันละเรื่องจะเสื่อม เพราะความเด่นของจิตที่พุ่งตัว ๆ นี่มันเด่นมากแล้ว เรื่องความเสื่อมมันเลยไม่ค่อยกังวล มันก็หมุนแต่ทางที่จะให้เจริญเรื่อย ๆ ไป ที่นี้จิตก็ถึงขั้นสมาธิเต็มภูมิ

เข้าที่นี้สมาธินี้ ทั้ง ๆ ที่แต่ก่อนจิตมันอยากคิดอยากปรุงจนอกจะแตก ที่นี้มันกลับตรงกันข้าม พอสมาธิความสงบเต็มภูมิแล้ว เรื่องคิดเรื่องปรุงนี้รำคาญ นั้นเห็นไหม แต่ก่อนมันอยากคิดอกจะแตก ที่นี้พอสมาธิครอบหุ้มมันแล้ว เรื่องความคิดความปรุงเป็นสิ่งก่อกวนทั้งนั้น อยู่ทั้งวันแน่วกับความรู้เด่นดวงอันนี้ อยู่ได้ทั้งวัน ไม่อยากคิดอยากปรุงอะไร นั่งที่ไหนลี้มวันลี้มคืน เนะเวลามันสงบเต็มที่แล้วจิตนี้ลี้มวันลี้มคืนไปนะ จะคิดจะปรุงอะไร รำคาญไม่อยากคิด นี่ละเข้าสมาธิเต็มภูมิแล้ว ที่นี้เรื่องความคิดความปรุงเป็นการรบกวนทั้งนั้น เหลือแต่ความรู้ล้วน ๆ ในวงสมาธิ จะคิดจะปรุงอะไรมันก่อกวนไม่อยากคิด

จากนี้ เข้าเราสรุปเอาเลย ก้าวออกทางด้านปัญญา พอจิตอิมตัวอิมอารมณ์ อยากคิดอยากปรุงนี้เป็นเรื่องอารมณ์กวนใจ เราจะใช้ปัญญามันแลลไปทางสัญญาอารมณ์ เป็นกิเลสไปเสีย ที่นี้เวลาจิตอิมอารมณ์ให้ทำงานอะไรมันก็ทำ อนิจจัง ทุกข์ อนตตา อสุภะอสุภัง พิจารณาแยกธาตุแยกชั้นมันทำตามนั้น ๆ มันก็รู้ขึ้นมา ๆ ที่นี้ออกทางด้านปัญญา พอออกทางด้านปัญญาแล้วหมุนตัวเลย โอ้โฮ เอ๊ะ ๆ ซอบกล ๆ เรื่อย ที่นี้ก็หมุนตัวเลยออก

ทางด้านปัญญา เลยไม่ได้นอนทั้งวันทั้งคืน ทำงานของปัญญานี้มันเปล็ดมันเพลิน ฆ่ากิเลส ไปโดยลำดับลำดับแล้ว ก็มาเห็นโทษของสมาธิ สมาธินี้มันนอนตายเฉยๆ ไม่ได้แก้กิเลสได้ แม้ตัวเดียว ปัญญาต่างหากแก้กิเลส แน่ะ มันก็หมุนทางด้านปัญญา เอาเสียจนไม่ได้นอน ทั้งวันทั้งคืน

บังคับให้นอน บังคับให้จิตเข้าสู่สมาธิ ไม่บังคับไม่ได้มันเพลินทางด้านปัญญา หมุน ตัวตลอด นี่เรียกว่าปัญญาออกแล้ว กลายเป็นอัตโนมัติไปแล้ว ที่นี้ไม่อยากสนใจสมาธิ หา ว่ามันนอนตายอยู่เฉยๆ แก้กิเลสไม่ได้ ปัญญาต่างหากแก้กิเลส ที่นี้ปัญญาแก้กิเลสมันก็ เลยลืมหิวไปใหญ่เลย เติลิตเปิดเปิง ชัดกันใหญ่ พ่อแม่ครูจารย์มากระตุกเอา นี่พ่อแม่ครู จารย์ว่าให้ออกทางด้านปัญญา ที่นี้มันออกแล้วนะ มันออกยังไง ท่านว่าอย่างนั้น ก็มันไม่ได้ นอนทั้งวันทั้งคืน กลางวันก็ไม่หลับ กลางคืนก็ไม่หลับ มันหมุนตัวของมัน นั่นละมันหลง สังขาร นั่นท่านใส่ปื๊ดเข้าไป ไม่พิจารณามันก็ไม่รู้ นั่นละบ้าหลงสังขาร ท่านย้าเข้าไปอีก ที่นี้ ไม่เถียงท่านนะ ไม่เถียง แต่มันหมุนของมันไม่หยุด

เวลามันจะตายจริง ๆ มันรั้งจิตนี้เข้ามาสู่สมาธิ พอจิตเข้าสู่สมาธิ ปล่อยอารมณ์ที่พืด กันกับกิเลสนั้นหมดโดยสิ้นเชิง เหลือแต่ความรู้ล้วนๆ อยู่ในจิตนี้แล้ว เหมือนถอดเสื้อ ถอดหมอน หมุดทุกข้อมดกั้วลโดยประการทั้งปวง จิตแน่ว สั่งสมกำลังวังชาขึ้น พอได้ กำลังเต็มที่แล้ว พอปล่อยปื๊ดนี้มันจะพุ่งเลยทางด้านปัญญา เร็วที่สุดออกทางด้านปัญญา เพราะมีกำลังมากกว่าสมาธิ จากนั้นก็หมุนเรื่อย มันจะเป็นจะตายจริง ๆ หักเข้ามาเสียที่ หนึ่ง ถ้าไม่ถึงขั้นจะเป็นจะตายจริง ๆ มันไม่หยุดนะ มันจะหมุนของมันเรื่อยทางด้านปัญญา เวลาจะเป็นจะตายจริง ๆ ก็รั้งเข้ามาสู่สมาธิเรื่อย นี่มันถึงได้ชัดเจน การเทศน์สอนบรรดานัก ปฏิบัติทั้งหลายจึงไม่สงสัย เพราะเราผ่านมาหมดแล้ว

คำว่าสติปัญญาอัตโนมัตินี้ คือมันหมุนตัวมันไปเองไม่ได้บังคับ ต้องรั้งเอาไว้มันจะ เลยเถิด จากนั้นก็เชื่อมเข้าไปหา महाสติมหาปัญญา นี่ไหลซึมเลยนะ ถึงขั้นมหาสติมหา ปัญญานี้กิเลสหมอบราบๆ บางทีมันเป็นขึ้นมาแต่ไม่ได้สำคัญ คือคู้ยี่เขี่ยขุดค้นหากิเลสตัว ไหนก็ไม่มี มีแต่ธรรมครอบหัวมันๆ เอ้ มันไปไหนหมดกิเลส ทือ ไม่ใช่มันเป็นพระ อรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วเหอ มีนะ แต่ไม่ได้สำคัญนะ มันคิดเฉยๆ เราก็รู้ ทือ มันไม่ใช่ เป็นพระอรหันต์น้อยๆ ขึ้นมาแล้วเหอ คือมันคู้ยี่เขี่ยหากิเลสที่ไหนไม่มี กิเลสมันฉลาดมัน ก็หมอบ เพราะอำนาจของสติปัญญาเหนือมันๆ โผล่ขึ้นมาไม่ได้ขาดเลย

ถึงขั้นมันทำงานฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติ ก็เหมือนกับกิเลสทำลายสัตว์ มันคิดมันปรุง เรื่องใดเป็นกิเลสทั้งนั้นเป็นอัตโนมัติของมัน ไม่ต้องบังคับ เป็นเอง ที่นี้พอถึงขั้นสติปัญญา

ฆ่ากิเลสก็เป็นแบบเดียวกัน เทียบกันได้ปั้งเลย ไม่ผิดกันแม่เปอร์เซ็นต์เดียว พอถึงขั้นสติปัญญาฆ่ากิเลสโดยอัตโนมัติแล้ว อยู่ที่ไหนฆ่าแต่กิเลส หลับตื่นลืมตานี้ไม่มีคำว่าเปลอเปลอไม่มี มีแต่หมุนตัว ๆ มีแต่หลับเท่านั้น หลับก็ได้บังคับเอา เวลาทำงานฆ่ากิเลสมันเพลิน เพราะเห็นโทษของกิเลสนี้เห็นหนักเข้าไปทุกวัน เห็นคุณค่าของธรรมที่จะหลุดพ้นไปเสียอย่างนี้ก็มีกำลังเหมือนกัน เพราะฉะนั้นมันถึงหมุนตลอดมันหยุดไม่ได้ พันอย่างเดียวเท่านั้น ๆ เลย นี่ละอำนาจคุณค่าของธรรมที่เห็นโทษกิเลสที่มันเผาหัวอกภายในตัว ฟังมาได้ว่ารู้ได้เห็นกันจากธรรม ธรรมก็จี้เข้าไป ๆ ฟาดกันเข้าไป ขาดลงไป

นี่ชัดเจนมาก เราทำของเราเอง จากนั้นแล้วเรื่องสติปัญญานี้เรียกว่าไม่มีวันหยุด เป็นอัตโนมัติตลอด นั่งอยู่อะไรแม่ที่สุดฉันจึงหันอยู่ มันจะมากอยู่กับอาหารการกินกับลิ้นกับปากไม่มานะ ทางนี้ก็เคี้ยวไปอย่างนั้นละ จิตมันหมุนของมันฆ่ากิเลสอยู่ภายในเป็นอัตโนมัติ เป็นอยู่ภายใน ไม่ได้มาเกี่ยวกับอาหารการบริโภคนะ มันอยู่นั่นต่างหาก นี่ถึงขั้นอัตโนมัติ อยู่ยังไงมันก็เป็นอัตโนมัติ เหมือนเรานั่งรับประทานอาหารหรือคุยกันอะไร จิตที่มันคิดมันคิดแต่เรื่องของกิเลสเป็นอัตโนมัติ เข้าใจไหมละ ที่นี้พอมาถึงขั้นปัญญาฆ่ากิเลส มันก็เป็นอัตโนมัติเหมือนกัน อยู่ที่ไหนเป็นอัตโนมัติตลอดเลย

สรุปลงไปแล้วที่นี้ สติปัญญาตั้งแต่สติปัญญาอัตโนมัติถึงขั้นมหาสติมหาปัญญา หมุนตลอด หมุนละเอียดเข้าไป ๆ จนกระทั่งเราอดวิตกกังวลไม่ได้ ว่าแต่ก่อนเราอดสำหรับพยายามบำเพ็ญความพากเพียร เวลามันทุกข์ยากลำบากก็ได้ปลอบใจตนเองว่า เวลานี้เรายังไม่มีทุนมีรอนอะไร เราพึ่งตั้งรากตั้งฐานขึ้นมา ทุกข์ก็ยอมเอาแหละ เวลามันมีกำลังวังชามีทุนมีรอนขึ้นไปแล้ว หารายได้ได้มาแล้ว ที่นี้การงานทั้งหลายนี้ก็จะค่อยเบาลง ทุกข์ที่ประกอบความเพียรนี้ก็จะเบาลง ๆ เราคาดเอาไว้ พอมันได้อย่างนั้นจริง ๆ แล้วมันไม่ได้เบา ลงนะ เพราะฉะนั้นเศรษฐกิจจึงหมุนตัวยิ่งกว่าคนธรรมดา

ตาสีตาสาเขาอนอยู่ตามท้องนา เอาขาขัดห้างนอนสบายเลย แต่เศรษฐกิจนอนสบายไม่ได้ หมุนตัว ๆ เลย ที่นี้พอถึงขั้นเป็นเศรษฐกิจธรรมขึ้นมามันก็แบบเดียวกัน นึกว่ามันจะค่อยสบาย ๆ จิตใจมีความละเอียดล่อเเท้ไรรายังสบายขึ้น พุทโธ่เอ๋ย มันผิด ที่คาดไว้ผิดหมด ไม่มีอะไรจะหมุนยิ่งกว่าจิตที่จะหมุนตัวออกจากทุกข์ เข้าใจไหม ทั้งวันทั้งคืน นี่ละเศรษฐกิจธรรม หมุน ๆ จนกระทั่งถึงที่ว่าเจ้าของ ที่คาดเอาไว้ผิดทั้งหมด เวลามมาเป็นปัจจุบัน ไม่มีหยุดมีถอยเลย ยิ่งหนัก มันจะหมุนออกจากทุกข์

ที่นี้พอถึงขั้นเต็มทีของมันแล้ว สติปัญญาที่ว่าหมุนตัว ๆ พอกิเลสขาดสะบั้นโดยสิ้นเชิงจากหัวใจเท่านั้น ผางขึ้นมาเท่านั้น สติปัญญาอัตโนมัติที่หมุนตลอดเวลานี้ ยุติโดยไม่

คาดคิดเหมือนกัน ไม่มีใครคาดคิดถูกต้องเลย เป็นอัตโนมัติ พอกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากใจ สติปัญญาที่หมุนตัวเป็นธรรมจักรนี้ระดับตัวลงไปโดยอัตโนมัติเหมือนกัน หายเงิบไปเลย ก็อันนี้เป็นเครื่องมือฆ่ากิเลส เมื่อกิเลสตายไปแล้วจะไปฆ่าอะไร มันก็ปล่อยละซีเครื่องมือ มันก็รู้อเอง อ้อ เป็นอย่างนี้เอง ที่นี้ไม่มีละ มีแต่ขึ้น วุสิต พุทธุมจรรย์ การประพฤติ พรหมจรรย์ได้อยู่จบสิ้นลงไปแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจบสิ้นลงโดยสิ้นเชิง มหาสติมหาปัญญา ก็จบสิ้นไปในขณะเดียวกัน ไม่มี เงียบเลย เราก้ไม่ได้วิตกวิจารณ์ว่ามันหายไปไหนไม่มี เพราะมันเป็นอัตโนมัติเหมือนกัน ฆ่ากิเลสขาดสะบั้นลงอันนั้นหมดโดยสิ้นเชิง

นี่ละธรรมฆ่ากิเลสฆ่าแบบเดียวกัน พอถึงขั้นมันฆ่าแล้วฆ่าอย่างนี้ กิเลสขาดสะบั้นแล้วไม่มีอะไรที่จะให้ฆ่าอีก พระอรหันต์ตั้งแต่วันท่านบรรลุธรรมบั้งขึ้นมาเท่านั้น ไม่มีที่จะได้ฆ่ากิเลสอีกต่อไป กิเลสสิ้นซากไปหมดแล้ว นั่นเรียกว่าหมดงาน วุสิต พุทธุมจรรย์ พรหมจรรย์ได้อยู่จบแล้ว งานได้สิ้นสุดทุกสิ่งทุกอย่าง งานที่ควรทำคือการฆ่ากิเลสก็ได้ สิ้นสุดลงไปเรียบร้อยแล้ว งานอื่นที่จะทำให้ยิ่งกว่านี้ไม่มี เพราะฉะนั้นพระอรหันต์ท่านจึงไม่มีงานที่จะฆ่ากิเลสเหมือนเราๆ ท่านๆ ตั้งแต่ขณะที่กิเลสขาดสะบั้นลงไป นี่ตัวมหาเหตุคือกิเลส มีมากมีน้อยมันจะก่อเหตุของมันขึ้นโดยลำดับ พอมหาเหตุนี้ขาดสะบั้นลงไปแล้ว ไม่มีอะไร เหตุปัจจัยอะไรไม่มี หมดลงโดยสิ้นเชิง หมดไม่มีเหลือ

บรมสุขเป็นธรรมชาติเอง จะว่าเสวยท่านก็ไม่เสวย เสวยหาอะไรมันพออยู่ทุกอย่างแล้ว เสวยหรือไม่เสวยก็พออยู่กับตัวเองแล้ว จะไปหาที่ไหนมาเสวยอีก ท่านก็พูดย่อยๆ ออกมาว่า ท่านเสวยวิมุตติสุข ว่าเสวย อันนี้เป็นคำเพิ่มเติมเข้ามาต่างหากไม่ใช่หลักความจริง หลักความจริงเข้าไปเจอเท่านั้นรู้กันหมดเลยไม่มีใครถามใคร แต่ออกมาพูดทางโลกก็ว่า ท่านเสวยวิมุตติสุข ท่านเสวยก็เหมือนท่านกำลังกินข้าวไช้ใหม่ละ ท่านเสวยวิมุตติสุขก็แสดงว่าท่านยังหิวอยู่จึงเสวย เมื่อไม่หิวเมื่อพอแล้วจะเสวยอะไร ก็เท่านั้น ท่านตั้งชื่อมาเฉยๆ พอถึงแล้วมันรู้อเองไม่ต้องไปทูลถามพระพุทธเจ้า ท่านจึงว่า **สนฺทิฏฐิโก**

พระพุทธเจ้าประกาศเองนะ ผู้ปฏิบัตินั้นแลจะเป็นผู้รู้เองเห็นเองในผลงานของตน ที่นี้พอดวงขึ้นมาแล้วจะไปทูลถามพระพุทธเจ้าอะไร พระองค์ก็เป็นอย่างนี้ หมดโดยสิ้นเชิง นั่น เอาละวันนี้พูดเพียงเท่านี้ ให้สบายหูเสียหน่อยเถอะ วันไหนๆ พูดตั้งแต่เรื่องสกปรกเราเปื้อจริง ๆ นะเราทนพูดเอาเฉยๆ ไร่เรื่องสกปรกของบ้านของเมือง พวกหมากัดกัน แหม พิลึกพิลั่นกิเลสนี้มันไม่ยอมใคร ผู้นั้นก็เอาให้ได้ ผู้นี้ก็เอาให้ได้ ต่างคนต่างเอาให้ได้ก็เป็นหมากัดกัน เจ็บทั้งตัวแพ้วชนะไม่มีตัวไหนดี ดีไม่ดีตัวชนะเจ็บมากกว่าตัวแพ้วเข้าใจใหม่ละ นักมวยก็เหมือนกันต่อยกันว่าชนะๆ จริงๆ ผู้ชนะเจ็บมากกว่าผู้แพ้วก็มี อันนี้

ก็เหมือนกัน มันกัดกันเหมือนหมา แล้วจะเอาใครไปเป็นแพ้เป็นชนะ ขึ้นชื่อว่ากิเลสจะพาให้คนแพ้คนชนะเป็นความสุขความสบายอย่าหวัง ตายทิ้งเปล่า ๆ นะ ให้สงบลงด้วยอรรดด้วยธรรม

ชาติไทยนี้เป็นชาติของเราทุกคน ๆ เป็นประหนึ่งอวัยวะเดียวกันให้ฟังเสียงกัน เอาธรรมเข้าไปเป็นเครื่องวัดเครื่องตวง ให้ยึดธรรมเป็นหลักเป็นเกณฑ์ถ้าจะอยากอยู่อย่างสงบด้วยกัน ทั้งประเทศไทยเรา ถ้าต่างฝ่ายต่างว่าใครดิบใครดีนั่นแหละหมาจะเริ่มกัดกัน ไม่มีใครดีแหละ เมืองไทยเราก็เป็นเมืองทะเลสาบแห่งหมากัดกันจนได้ไม่สงสัย

ถ้าต่างคนต่างมีธรรมในใจแล้ว หน้าที่การงานของใครที่จะทำเพื่อชาติบ้านเมือง ใครเป็นผู้ทำถูกต้องดีงามปล่อยให้คนนั้นทำ แล้วสนับสนุนกันไป อย่างนี้จึงเรียกว่าต่างคนต่างช่วยชาติ เช่นอย่างวงราชการอย่างนี้ ยกตัวอย่างรัฐบาลเป็นศูนย์กลาง ผู้ที่ประกอบเกี่ยวกับรัฐบาล คนทั้งประเทศวงราชการงานเมือง เอ้า หนุนกันเข้าไป ผู้ใดทำถูกต้องดีงามให้ถือคนนั้นเป็นหลักเป็นเกณฑ์อาศัยคนนั้นเกาะคนนั้นไปหนุนกันไป อย่างนี้ชาติไทยของเราจะเจริญ จะไม่มีความทุกข์ความเดือดร้อน ถ้าจะเอาให้ได้อย่างใจ ๆ ทั้งที่เลวที่สุดก็จะให้ได้อย่างใจ ๆ นี่เป็นหมากัดกัน หมาบ้ำเสียด้วย หมาบ้ำมันกัดตนะนะ มันไม่รู้จักผิดจักถูกแหละหมาบ้ำ เรื่อย่าเป็นหมาบ้ำ

เราเป็นชาวพุทธให้ฟังเสียงกัน ควรจะยอมรับกันก็ให้ยอมรับซิ เราเป็นลูกชาวพุทธด้วยกัน ผู้ใดทำถูกต้องดีงาม เอ้า ปล่อยให้คนนั้นทำ เราเป็นผู้สนับสนุนเพื่อความดีทั้งหลายต่อชาติของเรา เรื่อย่าไปกิดไปขวางอย่าไปทำลายอย่าไปจุดไปเผา นี้ไม่ใช่ลัทธิของผู้ทำการบ้านเมืองให้เจริญด้วยกัน เป็นผู้ทำลายชาติบ้านเมืองของเราให้ล่มจมด้วยกัน บรรดาวงราชการงานเมืองทั้งหลาย ขอให้ฟังเสียงธรรม ถ้าฟังเสียงธรรมแล้วบ้านเมืองเราจะสงบ

ความคิดนี้มันผิดได้นั้นแหละ ความคิดกับกิเลสไปด้วยกันกับความผิด ถ้าเป็นความคิดมีธรรมแล้วจะเป็นไปได้กับความถูกต้องเรื่อย ๆ ไป เมื่อกลายเป็นความถูกต้องแล้วสงบเย็นด้วยกัน นี่เราพูดได้เท่านั้น วันนี้พูดเรื่องอรรดเรื่องธรรม

เรานี้เราพูดจริง ๆ เราไม่มีอะไรกับโลก แต่เราก็ได้มาอยู่กับโลกเพราะความห่วงใยโลก โลกไหนก็โลกชาติไทยเราจะเป็นอะไรไปที่ไหน เป็นความรับผิดชอบเกี่ยวโยงกันอยู่ตลอดเวลา ใครทำผิดทำพลาดที่ไหนก็อดวิตกกังวลไม่ได้ เพราะความผิดพลาดจะก่อให้เกิดเป็นพินเป็นไฟเผาส่วนรวมได้ เพราะฉะนั้นจึงควรตำหนิจึงตำหนิให้พากันระงับ ส่วนไหนที่

ควรส่งเสริมเห็นว่าเป็นของดีให้ส่งเสริมกัน นี่ชื่อว่าผู้ส่งเสริมชาติของตนเอง อย่าไปกัดไปฉีกอย่าไปแย้งไปชิง

เรื่องเหล่านี้มันเป็นเรื่องของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงไว้แล้วเป็นแบบเป็นฉบับ อย่าไปก่อกรรมก่อเวรต่อกัน ท่านบอกว่า น หิ เวเรน เวรานิ สมฺมุนฺตฺธิ กุทาจนํ ตลอดกาลไหนๆ เวรย่อมไม่ระงับเพราะการก่อกรรมก่อเวรต่อกัน แต่เวรย่อมระงับเพราะการไม่ผูกเวรกัน อเวเรน สมฺมุนฺตฺธิ กุทาจนํ เอส ธมฺโม สมนฺตโน การไม่ก่อกรรมก่อเวรนี้แล ธรรมนี้เป็นของเก่า เป็นพื้นฐานที่จะควรรยึดถือไว้เป็นความสงบสุขตลอดไป นี่เราแปลเอาเนื้อความเลย การก่อกรรมก่อเวร ผู้แพ้ย่อมเป็นทุกข์ ผู้ชนะย่อมก่อกรรมก่อเวร นั้นท่านบอกไว้อย่างนั้น ไม่มีทางไหนสงบ ผู้แพ้กี้เสียอกเสียใจ ผู้ชนะก็เป็นผู้สร้างกรรมสร้างเวรขึ้นมา แล้วก็ต่อยกันอยู่อย่างนี้ตลอดไป จึงไม่ใช่ของดี เราจึงอย่าก่อกรรมก่อเวรซึ่งกันและกัน เวรจะไม่มีสิ้นสุดตลอดไปเลย ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะผลัดกันทุกข์ ทุกข์ก็ทุกข์ ผู้ชนะก็เป็นทุกข์ ผู้แพ้กี้เป็นทุกข์อยู่อย่างนี้ตลอด จะให้เป็นความสุขไม่มี

โย สหสฺสํ สหสฺเสน สงฺคามเ มานุเส ชินเ การชนะกันในสงครามของกิเลสนี้ให้คุณด้วยพันก็ตาม จะหาความชนะไม่ได้ ความแพ้จะติดแนบไปนั้นกับความทุกข์ติดกันไปเลย นั้น เอกภฺจฺ เขษฺยมตฺตํ ส เว สงฺคามชฺชุดฺโต การชนะตนคนเดียวนี้เท่านั้นจะเป็นความเลิศเลอ ชนะกิเลสตัณหาที่อยู่กับตัวนี้เป็นความเลิศเลอ การชนะกันในสงครามนั้นเป็นการเพิ่มพินเพิ่มไฟเพิ่มกรรมเพิ่มเวรต่อกัน นี่ท่านสอนว่าอย่างนั้น

เราเป็นลูกชาวพุทธให้พากันระงับ สิ่งใดที่จะก่อกรรมก่อเวรต่อไปอย่าหาญทำ อย่าโอ้อวดว่าตัวเก่ง ไม่มีทางแหละเก่งเท่าไรก็ยิ่งเลวลง เอาละพอพูดเท่านั้นแหละ

ผู้กำกับ จากหนังสือพิมพ์ พิมพ์ไทย ประจำวันที่ 17 ก.ย.47 หัวข้อเรื่องว่า

รู้จักหน้าตาพระศาสนาบ้าง

ก่อนจะเข้าเรื่องของวันนี้ ขอแสดงความอนุโมทนายินดีต่อ “จักรธรรม ธรรมศักดิ์” ผู้ได้รับเกียรติอันสูงส่งจาก “ฟ้า” ให้มาดำรงตำแหน่งเป็น ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ สืบต่อจากพล.ต.ท.อุดม เจริญ และนับจากนี้ต่อไปอนาคตของพระพุทธศาสนาคงจะเจริญงอกงามไปบุลย์ สมกับความหวังตั้งใจของเหล่าพุทธศาสนิกชน ผู้มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นสรณะ

ได้สดับธรรมของหลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน หลายครั้งและในหลายๆ ครั้ง หลวงตาท่านมักจะเทศน์ในทำนองว่า เจ้าคณะพระสังฆาธิการทั้งหลายส่วนใหญ่แล้ว พระคุณท่านกำลัง “ติดเบ็ด” ด้วยถูกเบ็ดที่เกี่ยวเหยื่อล่ออันประกอบด้วย ลาก ยศ

ตำแหน่ง และสมณศักดิ์ หากพระองค์เจ้ารูปใดไม่รู้จักการละวาง จิตใจยังเปี่ยมด้วยความ โลกโมโทสัน ก็จะต้องสวาปามสุขเหยื่อจนติดเบ็ด!

เบ็ดที่มีเสียงอันแหลมคมที่เกี่ยวข้องติดปากอยู่นั้น ก็จะถูกเจ้าของเหยื่อลากเบ็ดให้ พระคุณท่านต้องเดินตามต้อย ๆ สุดแต่เขาจะจงให้ช้ายหันขวาหัน จะให้เดินตามไป ในทางใด ไม่ว่าจะทางดีหรือทางชั่ว พระคุณท่านทั้งหลายก็ต้องเดินตามไปทางนั้น

มันเป็นสิ่งที่ทุเรศนัยน์ตาแก่ผู้พบเห็น!!

บังเอิญเมื่อวันวาน ผมเก็บภาพการ์ตูนล้อเลียนคำเทศน์สอนของหลวงตาได้แผ่น หนึ่ง ผมยังไม่ทราบถึงที่มาที่ไป และยังไม่รู้ด้วยซ้ำว่าศิลปินท่านใดเป็นผู้เขียน แต่ก็ทำให้นึกถึงคำเทศน์ของหลวงตาขึ้นมาทันที จึงนำมาลงให้ท่านผู้ชมได้ชื่นชมกัน ณ ที่นี้

ได้เห็นภาพแผ่นนี้แล้ว ทำให้หวนระลึกถึงภาพของเจ้าคณะพระสังฆาธิการในสังกัด หนองบัวลำภู จำนวนกว่า 1 พันรูป ที่ถูกสายบังคับบัญชาเกณฑ์ให้เข้าไปยืนตั้งแถวเชียร์ และถวายกำลังใจแด่สมเด็จพระพุทธาจารย์ (เกี่ยว อุปเสโณ) ในพุทธมณฑล วันที่มีการ ประชุมมหาเถรสมาคมหน้าสุด

พระคุณท่านทั้งหลายโปรดรับรู้ไว้เถิดว่า มีพระผู้ใหญ่ผู้น้อยรูปนักที่จะอนุโมทนา ยินดีต่อพฤติกรรมของพวกท่าน

กรรมการมหาเถรสมาคมหลายรูปต่างก็นึกอดทนระอาใจ ไม่ต้องการอยากจะเห็น หน้าตาของพระคุณท่านในลักษณะอย่างนั้น เพราะหากได้เห็นหน้ากันแบบซึ่ง ๆ หน้าแล้ว วันหน้าวันหลังพอได้พบเจอหน้ากันอีกครั้งก็จะทำให้มองหน้ากันไม่สนิทใจ

สู้ไม่เห็นหน้ากันเสียเลยจะดีกว่า!

สังเกตเถอะ ลองสังเกตให้ดี ๆ เอะ พระคุณเจ้ามหาเถรสมาคมส่วนใหญ่จะหลบ หน้าเลี่ยงไปทางอื่น และมีอยู่หลายรูปด้วยกันที่ต้องรีบเดินทางให้ไปถึงพุทธมณฑลก่อน ให้ไปถึงก่อนที่พวกท่านจะออกมาตั้งแถวเชียร์

เงินทำบุญแต่ละบาทแต่ละสตางค์ สาธุชนทั้งหลายเขาหามาได้ด้วยหยาดเหงื่อ แรงงานที่แสนยาก ซึ่งเขาถวายให้พระคุณท่านได้ใช้จ่ายในปัจจัยสี่ที่จำเป็นแห่งเพศสมณะ มิใช่ถวายให้เพื่อพระคุณท่านได้นำมาใช้จ่ายสุรุ่ยสุร่ายเป็นค่ารถค่าเรือ เพื่อเดินทางไปเชียร์ ให้กำลังใจใคร

โปรดได้สำนึกและพึงได้สำเหนียกเสียบ้างว่า ภาพลักษณ์ของพระพุทธศาสนา จะพังก็ด้วยพฤติกรรมอันมิชอบของพระคุณท่านที่กำลังแสดงออกกันอยู่นี้!?

ณ.หนูแก้ว

ผู้กำกับ (อ่านการ์ตูนให้หลวงตาฟัง) เขาวาดเอามาจากคำเทศน์ของหลวงตา ครับ แต่ผู้วาดไม่ประสงค์ออกนาม

หลวงตา ฟังเทศน์ใครก็ตามเรื่องของธรรมให้ฟังเอาเป็นธรรมก็แล้วกัน คือออกมา ประกอบๆ เพื่อความเป็นธรรมให้เป็นคติเครื่องเตือนใจของเราทั้งหลายที่เป็นชาวพุทธด้วยกันนั้นแหละเข้าใจเธอ การพูดอย่างนี้เราไม่ตำหนิผู้ใดๆ งานเขาทำอันนี้ก็เพื่อเตือนสติพวกเราทั้งหลายซึ่งกำลังลุ่มหลงไปคนละฝักละฝ่าย ลุ่มหลงไปไม่หยุดไม่ถอยมิด้วยกันนี้แหละ ธรรมะจึงได้มาเตือนให้รู้เนื้อรู้ตัว ให้จับมือกันอย่ากำกำปั้นเข้าใส่กัน กำกำปั้นใส่กันเดี๋ยวมันตีปากกัน ให้จับมือกันประสานกัน ผิดถูกชั่วดีมีทุกคน

แต่บ้านเมืองชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เป็นเรื่องใหญ่โตมากสำหรับหัวใจประชาชน ให้น้อมนึกถึงพระองค์ทั้งสามพระองค์นี้ แล้วจับมือกันประสานเพื่อความถูกต้องดีงามในเหตุในผลต่อกัน แล้วต่างคนต่างอุ้มชูชาติ พระศาสนา พระมหากษัตริย์ แล้วจะเจริญรุ่งเรืองขึ้นทั้งชาติ ทั้งศาสนา พระมหากษัตริย์ ตลอดถึงประชาชนทั่วประเทศ ด้วย นี่ละการจับมือกันประสานเป็นความถูกต้องดีงามอย่างนี้

การแข่ง ว่าแข่งดีแข่งเด่นมันแข่งเลวทั้งนั้น ไม่เป็นของดี อย่านำมาใช้เราเป็นลูกชาวพุทธ หลวงตาบัวขอบิณฑบาต ขอกับคนทั้งประเทศให้พากันไปพิจารณา การชิงดีชิงเด่นคือมันชิงชั่วชิงเลวไม่ใช่ของดี จะทำชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ของเราให้จมลงด้วยความอวดเก่งของเรานั้นแหละ อย่าพากันไปอวดทางนี้ ให้จับมือกันประสาน ธรรมะเป็นเครื่องประสาน ธรรมะไม่ใช่เป็นเครื่องทำลายให้ร้ายฉานต่างๆ กิเลสต่างหากเป็นเครื่องทำลาย ไปที่ไหนทำลายที่นั่น นั่นคือกิเลสให้ปัดออกๆ เอาธรรมะมาประสานแทน โลกนี้จะมี ความเจริญรุ่งเรือง ขอให้ท่านทั้งหลายนำธรรมะหลวงตาที่ออกมาจากพระพุทธรูปเจ้านี้ ไปประพฤติไปปฏิบัติ ท่านทั้งหลายจะให้เห็นความชุ่มเย็นเป็นสุขขึ้นภายในประเทศของชาวพุทธเราแน่

ผู้กำกับ มีปัญหาธรรมะจากโยมสันติ อินโดนีเซียครับ

ข้อที่ ๑ เมื่อวานนี้ตอนเย็นนั่งภาวนา มีกระแสแสงสว่างสีขาวๆ เป็นแสงสว่างมาจากข้างนอกมาปรากฏอยู่บนศีรษะ แสงสว่างนั้นเลื่อนลงมาเข้าไปในกะโหลกศีรษะ แล้วเลื่อนลงไปหัวใจ รู้สึกว่าเกิดการแน่นที่หัวใจมากจนรู้สึกเจ็บทั้งหน้าอกและกระดูกสันหลัง แต่จิตใจรู้สึกสบายไม่เจ็บเหมือนร่างกาย ลมหายใจหยุดนิ่งเหมือนไม่มีลมหายใจ เป็นอาการอย่างนี้อยู่ประมาณครึ่งชั่วโมง ถามว่า อยากรู้ว่าอาการที่เกิดขึ้นนี้เป็นอาการของอะไรเจ้าคะ แล้วควรปฏิบัติอย่างไรเจ้าคะ

หลวงตา นี่คือเงาของจิต อย่าเป็นบ้ำตื่นเงาตัวเอง เข้าใจไหม คำว่าสันติ สันติเชื่อว่าสงบๆ นั้นมันจะตกลงทะเลหลวงจะมีแต่ไฟเผาหัวอกนะ อย่าตื่นลม อย่าตื่นอาการของจิต เหล่านี้เป็นอาการของจิตทั้งนั้น เอาละเท่านั้น ให้อ่านตัวรู้ๆ อยู่ที่นี่ อาการของตัวเองออกแสดงยังงัย ย้อนจิตเข้ามาสู่ตัวรู้ของตัวเอง เหล่านี้จะหายไปหมดเข้าใจหรือ

ข้อ ๒ ครับ ตอนสองทุ่มเมื่อวานนี้ ขณะที่ลูกนอนภาวนาอยู่ ได้เกิดความรู้สึกว่าเหมือนมีพลังอย่างหนึ่งเคลื่อนเข้ามาทับตัวลูก เคลื่อนเข้ามาทางปลายเท้า เข้ามาลำตัวจนถึงศีรษะ เป็นพลังที่เย็นมากจนรู้สึกหนาวทั้งตัว จะเคลื่อนไหวหรือกระตุกกระตักตัวก็ไม่ได้ แต่จิตใจไม่ได้วิตกกังวลแต่อย่างใด มองดูอาการนั้นเฉยๆ เป็นอยู่ประมาณ ๑ ชั่วโมงจึงหายไป แล้วจึงขยับตัวได้ลุกขึ้นภาวนาต่อ หลังจากนั้นต่อมา ถ้านอนภาวนาก็กลับเป็นอาการอย่างนั้นอีก จนถึง ๖ ทุ่มเกิดอาการอย่างนี้ถึง ๓ ครั้ง แต่ละครั้งนานประมาณ ๑ ชั่วโมงจึงหายไป หลังจากนั้นนอนไม่หลับทั้งคืน ลูกอยากทราบว่ อาการอย่างนี้เกิดจากอะไรเจ้าคะ

หลวงตา อ้อเกิดจากเงาอันแก่นั่นแหละ อย่าเป็นบ้ำต่อไปอีก อาการของจิต นี้ละนิสัยของนักภาวนา มันผาดโผนอย่างนี้ มันมีแปลกๆ ต่างๆ กัน เป็นอาการของจิตตามนิสัยवासนาของคนเราแต่ละรายๆ ที่เป็นมา มันเป็นขึ้นมาๆ

นี่ละที่ว่าโล่แม่ชีแก้วลงภูเขาร้องไห้ลงไปก็อย่างนี้แหละ เตือนเท่าไรๆ ก็ยังเชื่อแต่ตัวเอง ไม่เชื่อครูบาอาจารย์ แล้วไปก็ไปมอภายถวายตัวเป็นลูกศิษย์ลูกหานั้นแล้วเวลารับปุ๊ป รับปุ๊ปไปแล้วก็เอาแต่เรื่องของตัวเองมาอวดอาจารย์นะซิ ทางนี้ก็เตือนเข้า เตือนเข้าๆๆ กระทั่งถึงมัดเข้าเลย มัดเข้าไม่อยู่ ดิ้นๆๆ โล่ลงภูเขาร้องไห้ลงไปภูเขาลงไปภูเขาคงจะได้สตินะ ไปไอนี้มันยังงัย ถูกท่านโล่ลงภูเขา ร้องไห้เลยนะ คือเราอยู่ภูเขากับเณรหนึ่งวัดอยู่ทางใต้ พวกบ้านเขาอยู่ตรงกลาง แล้วสำนักชีอยู่ปากทางโน้น ธรรมดาวันพระนี่ตอนสี่โมงเย็น เขาจะยกขบวนขึ้นไปหาเราบนภูเขา พอจวนหกโมงเย็นเขาก็ลงมาเป็นประจำ นี่ก็พูดธรรมะกัน ที่นี่มาถึงขั้นที่ ที่ว่ามาเป็นอาจารย์ของอาจารย์นะซิ เราว่าเท่าไรก็ไม่ฟัง เท่าไรก็ไม่ฟัง ทางนี้ก็มัดเข้าแน่นเข้าๆ ยังไม่ฟังๆ โล่ลงเลย ลงภูเขาร้องไห้ลงไป เลยไปได้สติ

เลยระลึกได้ เอ้อ วันนี้ถึงกับท่านโล่ลงภูเขาเลยร้องไห้ลงมา นี่ก็ตื่นนะว่า เอ๊ะนี่เราก็คงได้มอภายถวายตัวต่อท่านแล้ว ทำไมถึงต้องถูกให้ท่านโล่ลงภูเขา นี่สมควรแล้วหรือ ว่าตัวเอง ท่านสอนอะไรบอกอะไรก็ไม่ยอมฟังเสียงท่าน จะเอาตั้งแต่ความรู้ของตัวเอง เลยกลายเป็นอาจารย์ท่าน ที่ท่านโล่ลงภูเขานั้นเหมาะแล้ว ถ้าจะต้องการเอาท่านเป็นครูเป็นอาจารย์จริงท่านพูดอะไรก็ฟังเสียงท่านบ้างซิ นี่ท่านว่าอะไรเราไม่ฟังท่าน ท่านจึงโล่ลงภูเขา

เอาจับอันนี้ไปพิจารณาตามท่านบ้างซึ่งจะเป็นยังไง เลยปล่อยเรื่องของเจ้าของทั้งหมดแล้ว เอาเรื่องของเราไปพิจารณา พอพิจารณานี้ มันก็ลงจำเลยซิ ขาดสะบั้นไปหมด จำครอบไปหมดเลย พอลุกขึ้นจากสมาธิหันหน้ากราบไปบนภูเขา

ไปได้ส่วนเราไม่สึมนะ เราไล่ลงจากภูเขาร้องไห้ลงไปใต้ส่วนขึ้นมาอีก เรากำลังปิดกวาดอยู่กับณेर โพล์ขึ้นมา ขึ้นมาอะไรอีกนี่ ขนบอีก มันมาอะไร เดี่ยวๆ ให้พูดเสียก่อน เดี่ยวๆ ให้พูดเสียก่อน ตกลงเราก็เลยวางไม้กวาดไว้ที่นั่น ไอ้ณेरก็วางไม้กวาดแล้วมานั่งด้วยกัน พวกนี้ก็ยกขบวนขึ้นมาก็เลยมาเล่าให้ฟัง เรียกว่ายอมรับเรื่องของจิตที่เป็นอย่างนี้ พอปฏิบัติตามที่เราระบุแล้วเป็นอย่างนั้นๆ ก็เลยยอมรับเห็นเป็นผลอัศจรรย์แล้ว ไอ้เรื่องของแกเป็นในใจๆ แกไม่พูดแหว่งงั้นนะ แกยอมรับ จากนั้นเราก็สอนต่อไปเลย อย่างนั้นละลงเลยละที่นี้ ลงเรื่อย นั่นเห็นใหม่เรื่องความรู้ความเห็นความเป็น

อย่างเรากับพ่อแม่ครูจารย์นี่พืดกันเสียแปลกเหมือนกัน ไม่ใช่แต่แม่ชีแกวกับเรานะ เรากับพ่อแม่ครูจารย์มันก็พืดกันจนกระทั่งพระแตกมาทั้งวัด ที่มันไม่ลงอยู่ที่ไหนมันก็ชด์กันตรงนั้นเข้าใจใหม่ อันนี้ก็แบบเดียวกัน อันนี้ก็ตามนิสัยของคนเรานั้นต่างกัน ให้ไปปฏิบัติอย่าลืมหลักจิตใจก็แล้วกัน มันเป็นอย่างงี้ก็ให้มันเป็นไปความรู้อยู่กับตัว ตัวรู้นี้ละมันส่องเงาออกไป เราอย่าไปตื่นเงาเจ้าของก็แล้วกัน

ผู้กำกับ เอาให้จบละครับ อีกนิดนึงเงาเหมือนกันละครับ ข้อสาม๓ อันนี้เป็นอยู่บ่อยๆ ประจำเลยก็ว่าได้ แต่เป็นขณะเดินจงกรม เมื่อกำลังเดินเหมือนมีพลังอันหนึ่งหนักมากดทับลงบนศีรษะ จนเกิดอาการเซซ่ายเซซวา จึงได้หยุดยืนสังเกตดูอาการนั้น ประมาณ ๕ นาทีมันก็หายไปเอง อยากทราบว่า พลังหนักๆ ที่ทับนั้นเกิดจากอะไร มาจากไหนเจ้าคะ หลวงตา อันแก่นั้นแหละ พอๆ ไม่ตอบมาก เอาละพอ

รับฟังรับชมพระธรรมเทศนาของหลวงตา ได้ที่

www.Luangta.com หรือ www.Luangta.or.th

และรับฟังจากสถานีวิทยุสวนแสงธรรม กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุอุดร

FM 103.25 MHz